

La cultura després de la distinció

Publicat per [Interacció](#) [1] el 10/12/2021 - 18:00 | Última modificació: 15/05/2026 - 11:48

L'entrevista a César Rendueles publicada a la sèrie *#LaDistinció* d'Arteinformando funciona com una impugnació directa d'una part important del relat cultural contemporani. El text apareix el 2020, enmig d'un context de crisi sanitària i social que accelera preguntes que ja feia temps que erosionaven el sistema cultural: qui queda fora de la cultura legitimada, quina relació hi ha entre capital cultural i desigualtat, i fins a quin punt les institucions culturals continuen reproduint mecanismes de distinció social sota una retòrica aparentment emancipadora.

Les institucions culturals no només exposen obres. També produeixen criteris de legitimitat, reconeixement i distinció social.

Rendueles recupera aquí una crítica que travessa bona part del seu pensament: la cultura contemporània ha tendit a substituir els conflictes materials per formes simbòliques de diferenciació. El problema no és només qui consumeix cultura, sinó què entenem per cultura valuosa i qui té capacitat per definir-ho. L'entrevista qüestiona la idea segons la qual l'accés cultural genera automàticament emancipació democràtica. Hi ha una part de la cultura institucional que continua operant com a marcador de classe, fins i tot quan adopta llenguatges progressistes o discursos de diversitat.

Aquesta lectura resulta especialment significativa perquè apareix dins del camp de l'art contemporani, un sistema que sovint s'ha pensat a si mateix com a espai crític per definició. Rendueles introdueix una sospita incòmoda per al sector: la crítica cultural també pot convertir-se en una forma de legitimitat elitista si no altera les condicions materials que produeixen desigualtat. La distinció cultural no desapareix perquè les institucions adoptin discursos inclusius. Pot continuar funcionant a través dels codis, dels llenguatges i dels mecanismes de reconeixement simbòlic.

El text també visualitza una tensió moltes polítiques culturals: la dificultat de conciliar democratització cultural i legitimació experta. Les institucions volen ampliar públics, però sovint mantenen dispositius de validació cultural molt tancats. La qüestió ja no és només programar per a més gent, sinó revisar quines formes de valor cultural es consideren legítimes.

L'entrevista és rellevant perquè desplaça el debat des del consum cultural cap a les estructures socials que organitzen el reconeixement. I això obliga també les polítiques culturals a revisar alguns dels seus consensos més còmodes: no tota ampliació de l'oferta genera democratització, no tota participació és redistributiva i no tota crítica institucional altera realment les relacions de poder que sostenen el sistema cultural.

Referència

Arteinformado. (2020, 27 octubre). #LADISTINCIÓN: César Rendueles: La razón de la sinrazón que a la razón se hace. <https://www.arteinformado.com/magazine/n/ladistincion> [2]

Categories: Entrevista

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: pensament cultural

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: desigualtats culturals

Etiquetes: valor públic de la cultura

Etiquetes: estudis socials de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2021/cultura-despres-distincio>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://www.arteinformado.com/magazine/n/ladistincion-cesar-rendueles-la-razon-de-la-sinrazon-que-a-la-razon-se-hace-6870>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8816>